מועדי תשפ"ז, 2027

עברית: הבנה, הבעה ולשון

סמל שאלון: 11281

הנושאים שייכללו בחומר הלימודים לבחינה מסומנים ב־ √ .

הנושאים שלא ייכללו בחומר הלימודים לבחינה מסומנים ב־ X .

שימו לב: יש לקרוא בעיון את חוזר המפמ"ר לשנה"ל תשפ"ז.

הבנת הנקרא והבעה בכתב	
סוגי הטקסטים	
• מאמרים עיוניים במבנים לוגיים־רטוריים שונים, כגון תיאור תופעה והצגת רעיון על היבטיו	√
• מאמרי עמדה ושכנוע	√
• טקסטים בלתי רציפים, כגון דיאגרמות, טבלאות ותרשימים וכן טקסטים בלתי מילוליים, כגון קריקטורות ואיורים	√
• טקסטים שימושיים	√
• ערכים אנציקלופדיים וויקיפדיים	X
ממדי הבנת הנקרא ייתכנו שאלות בכל ממדי ההבנה: איתור מידע, הבנה (פרשנות והיסק) והערכה ביקורתית ורפלקצייה, כמפורט ב**חוזר המפמ"ר לשנה"ל תשפ"ז**. במקצת משאלות ההבנה ייבדקו גם היבטים של ניסוח, מבע ותקינות.	
כתיבה	
• כתיבה הממזגת בין **שני טקסטים** למטרת סקירה בהתאם לרכיבי המטלה	√
• כתיבת עמדה אישית מנומקת בהיקף מצומצם בזיקה לטקסטים	X
לשון: תקינות בשם המספר, באותיות השימוש ובמילות היחס	
• שימוש תקני בשם המספר: בצורה ובהתאם; הסוג: המספר המונה (היסודי) לרבות תאריכים, המספר הסודר, המספר הסתמי	√
• הגייתן הרגילה של אותיות השימוש (וכל"ב) וכן הגייתן לפני שמות מספר הפותחים באות המנוקדת בשווא	√
• שימוש תקני בשם המספר: שברים	X
• הגייה תקנית של אותיות השימוש (וכל"ב) לפני שמות מספר הפותחים באות המנוקדת בחטף	X
• הגייה תקנית של אותיות השימוש (וכל"ב) בהצטרפותן לשמות העצם	X
• שימוש תקני במילות היחס	X

המשך בעמוד הבא

הנושאים שייכללו בחומר הלימודים לבחינה מסומנים ב־ √ .

הנושאים ש<u>לא</u> ייכללו בחומר הלימודים לבחינה מסומנים ב־ X .

לשון: מערכת הצורות	
• זיהוי חלקי הדיבור: שם עצם, שם תואר, פועל (כולל שם פועל); צורות הבינוני	√
• ניתוח, יצירה והטיה של פעלים לפי שורש, בניין, גוף, זמן או דרך בגזרות האלה:(1) שלמים (לרבות מרובעים), פ"נ, פ"י/ו, ל"י, ל"א, ע"ו/י, לרבות שורשים מורכבים ושורשים בעלי עיצורים גרוניים	√
• עמידה על הקשר בין צורות הפועל למשמעות ולשימוש בהן בטקסט וביחידות השיח	√
• המשמעויות העיקריות והברורות של הבניינים: פעיל וסביל; זיהוי הפעלים הסבילים ומטרת השימוש בהם בטקסטים וביחידות השיח. המרת צורות מִפְעִיל לסביל ולהפך	√
• ניתוח, יצירה ומיון של שמות לפי שורש ומשקל בגזרות האלה:(1) שלמים (לרבות מרובעים), פ"נ, פ"י/ו, ל"י, ל"א, ע"ו/י, לרבות שורשים מורכבים ושורשים בעלי עיצורים גרוניים	√
• ניתוח, יצירה ומיון של שמות לפי דרכי התצורה האלה: שורש ומשקל, בסיס וצורן גזירה, בסיס ובסיס (הלחם בסיסים), ראשי תיבות (נוטריקון)(2)	√
• הרחבת אוצר המילים באמצעות שאילה מלעז	√
• משמעויות המשקלים, לרבות שמות הפעולה	√
• משמעויות הצורנים (צורני גזירה וצורני נטייה)	√
• שיקולי הדעת בחידושי מילים בלשון התקנית והתת־תקנית. יש לעמוד על משמעות התחדישים ועל שיקולי הדעת הדקדוקיים והסמנטיים.	√
• דיוקי הגייה בהקשר: בחירה בין שתי צורות <u>תקניות</u> בהקשר נתון כגון **נוֹצָרות / נוֹצְרוֹת; כְּנֵס / הִכָּנֵס**	√
• ניתוח, יצירה והטיה של פעלים לפי שורש, בניין, גוף, זמן או דרך בגזרות האלה:(3) פי"צ, פ"א, כפולים (ע"ע)	X
• ניתוח, יצירה ומיון של שמות לפי שורש ומשקל בגזרות האלה:(3) פי"צ, כפולים (ע"ע)	X
• דרכי היווצרות השורשים המרובעים, השורשים התניינים והשורשים גזורי השם	X
• תיקוני הגייה: הבחנה בין מילה שהגייתה משובשת ובין מילה שהגייתה תקנית, כמפורט בחוזר המפמ"ר	X
• הבחנה בין צורני נטייה לצורני גזירה	X

(1) כמצוין בחוזר המפמ"ר: נבחנים לא יידרשו לציין את שמות הגזרות או למיין פעלים ושמות על פי גזרות.

(2) קביעת דרך התצורה של שם תהיה על פי צורת היחיד שלו.

(3) בבחינה עשויים להיכלל פעלים ושמות מן הגזרות שהושמטו, הנוטים על דרך השלמים.

המשך בעמוד הבא

הנושאים שייכללו בחומר הלימודים לבחינה מסומנים ב־ √ .

הנושאים ש<u>לא</u> ייכללו בחומר הלימודים לבחינה מסומנים ב־ X .

לשון: תחביר	
• זיהוי חלקי הדיבור: שם עצם, שם תואר, פועל (כולל שם פועל); צורות הבינוני	√
• סיווג משפטים מכל הסוגים: פשוט, מורכב, איחוי (מאוחה)	√
• משפט בעל חלקים כוללים	√
• זיהוי תפקידיהם התחביריים של מילים וצירופים במשפט: נושא, נשוא (פועלי, שמני, מורחב, מודלי, דמוי פועל/יש–אין), האוגד לסוגיו, מושא (ללא הבחנה בין סוגי מושאים), תיאור (ללא הבחנה בין סוגי תיאורים), לוואי, תמורה, הסגר; יש לעמוד על תפקידיהם התקשורתיים, הרטוריים והפרגמטיים של חלקי המשפט שלעיל.	√
• זיהוי ותחימה מדויקת של איברים ופסוקיות. במשפט המורכב יידרש זיהוי הפסוקיות האלה: נושא, נשוא, לוואי, מושא, תיאור. יש להבחין בין פסוקיות התיאור האלה: מקום, זמן, סיבה, תכלית, אופן, מצב, תנאי וויתור; המשפטים המורכבים עשויים לכלול כמה פסוקיות וכן פסוקיות מורכבות.	√
• זיהוי, המרה והשלמה של הַקְשָׁרים הלוגיים ומילות הקישור המבטאות אותם – במשפט, בחלקים כוללים ומאוחים וביחידות שיח; הקשרים הלוגיים: ריבוי והוספה, זמן, סיבה ותוצאה, תכלית, השוואה ועימות, ניגוד, ויתור, תנאי, צמצום וברירה	√
• המרות משפטים ומבנים תחביריים שונים ועמידה על הבדלי התפקוד של המשפטים	√
• פירוק משפטים לכמה משפטים עצמאיים והרכבת משפטים ליחידות שיח	√
• פיסוק תקין: נקודה, סימן שאלה, פסיק, נקודתיים, מירכאות	√
• מבנים תחביריים להדגשת הרעיון או דברי המוען: שינוי סדר המילים במשפט ומבנים תחביריים, כגון לא/אין... אלא/כי אם...	√
• דרכי המסירה וביטוין התחבירי: פסוקית בדיבור ישיר, פסוקית בדיבור עקיף, הסגר	√
• מבנים תחביריים להבעת מודליות: נשוא מודלי, משפטי ציווי, נשוא מורחב	√
• זיהוי פנייה וקריאה	X
• זיהוי, ניתוח והמרה של משפטים בעלי מבנה מיוחד: משפט בעל חלק ייחוד ומשפט בעל נושא סתמי[4]	X
• ניתוח משפטים מורכבים בעלי פסוקית מאוחה או משפטים מאוחים בעלי איברים מורכבים	X
• הפסוקית המצומצמת: זיהוי, תחימה, תפקידיה התחביריים והרטוריים והמרתה[4]	X
• זיהוי מבנים דו־משמעיים מבחינה תחבירית, ניתוחם והמרתם במבנים חד־משמעיים, לרבות כתיבת הסברים במונחים לשוניים או יצירת הֶקשר להבהרת הדו־משמעות	X
• תקינות: זיהוי מבנים תחביריים משובשים ותיקונם, לרבות הסבר השיבוש או בחירה במבנה התקין וכתיבת הסבר	X

(4) לא יינזקו נבחנים אשר בשאלות ההמרה ינסחו משפטים מהחומר שלא נכלל בבחינה, כגון משפטי ייחוד, משפטים בעלי נושא סתמי או משפטים בעלי פסוקית מצומצמת, בתנאי שמשפטים אלה ינוסחו באופן תקין ובהתאם לדרישות השאלה.

עברית: הבנה, הבעה ולשון

שאלון מותאם

סמל שאלון: 11241

הנושאים שייכללו בחומר הלימודים לבחינה מסומנים ב־ √ .

הנושאים ש<u>לא</u> יכללו בחומר הלימודים לבחינה מסומנים ב־ X .

<u>שימו לב</u>: יש לקרוא בעיון את חוזר המפמ"ר לשנה"ל תשפ"ז.

הבנת הנקרא והבעה בכתב	
<u>סוגי הטקסטים</u>	
• מאמרים עיוניים במבנים לוגיים־רטוריים שונים, כגון תיאור תופעה והצגת רעיון על היבטיו	√
• מאמרי עמדה ושכנוע	√
• טקסטים בלתי רציפים, כגון דיאגרמות, טבלאות ותרשימים וכן טקסטים בלתי מילוליים, כגון קריקטורות ואיורים	√
• טקסטים שימושיים	√
• ערכים אנציקלופדיים וויקיפדיים	X
<u>ממדי הבנת הנקרא</u> ייתכנו שאלות בכל ממדי ההבנה: איתור מידע, הבנה (פרשנות והיסק) והערכה ביקורתית ורפלקצייה, כמפורט ב**חוזר המפמ"ר לשנה"ל תשפ"ז**. במקצת משאלות ההבנה ייבדקו גם היבטים של ניסוח, מבע ותקינות.	
<u>כתיבה</u>	
• כתיבה הממזגת בין **שני טקסטים** למטרת סקירה בהתאם לרכיבי המטלה	√
• כתיבת עמדה אישית מנומקת בהיקף מצומצם בזיקה לטקסטים	X
לשון: תקינות בשם המספר, באותיות השימוש ובמילות היחס	
• שימוש תקני בשם המספר: בצורה ובהתאם; הסוג: המספר המונה (היסודי), לרבות תאריכים, המספר הסודר, המספר הסתמי	√
• שימוש תקני בשם המספר: שברים	X
• הגייה תקנית של אותיות השימוש (וכל"ב) בהצטרפותן לשם המספר	X
• הגייה תקנית של אותיות השימוש (וכל"ב) בהצטרפותן לשמות העצם	X
• שימוש תקני במילות היחס	X

המשך בעמוד הבא

הנושאים שייכללו בחומר הלימודים לבחינה מסומנים ב־ √ .

הנושאים ש<u>לא</u> ייכללו בחומר הלימודים לבחינה מסומנים ב־ X .

לשון: מערכת הצורות	
• זיהוי חלקי הדיבור: שם עצם, שם תואר, פועל (כולל שם פועל); צורות הבינוני	√
• ניתוח, יצירה והטיה של פעלים לפי שורש, בניין, גוף, זמן או דרך בגזרות האלה:[1] שלמים (לרבות מרובעים), פ"י/ו, ל"י, ע"ו/י, לרבות שורשים מורכבים	√
• עמידה על הקשר בין צורות הפועל למשמעות ולשימוש בהן בטקסט וביחידות השיח	√
• המשמעויות העיקריות והברורות של הבניינים: פעיל וסביל; זיהוי הפעלים הסבילים ומטרת השימוש בהם בטקסטים וביחידות השיח. המרת צורות מִפָּעיל לסביל ולהפך	√
• ניתוח, יצירה ומיון של שמות לפי שורש ומשקל בגזרות האלה:[1] שלמים (לרבות מרובעים), פ"י/ו, ל"י, ע"ו/י, לרבות שורשים מורכבים	√
• ניתוח, יצירה ומיון של שמות לפי דרכי התצורה האלה: שורש ומשקל, בסיס וצורן גזירה, בסיס ובסיס (הלחם בסיסים), ראשי תיבות (נוטריקון)[2]	√
• הרחבת אוצר המילים באמצעות שאילה מלעז	√
• משמעויות המשקלים, לרבות שמות הפעולה	√
• משמעויות הצורנים (צורני גזירה וצורני נטייה)	√
• שיקולי הדעת בחידושי מילים בלשון התקנית והתת־תקנית. יש לעמוד על משמעות התחדישים ועל שיקולי הדעת הדקדוקיים והסמנטיים.	√
• ניתוח, יצירה והטיה של פעלים לפי שורש, בניין, גוף, זמן או דרך בגזרות האלה[3]: פ"א, פ"נ, פי"צ, ל"א, כפולים (ע"ע) וכן של שורשים בעלי עיצורים גרוניים הגורמים לשינויים בניקוד או בהגיית המילה (תשלום דגש והנמכת תנועה)	X
• ניתוח, יצירה ומיון של שמות לפי שורש ומשקל בגזרות האלה[3]: פ"נ, פי"צ, ל"א, כפולים (ע"ע) וכן של שמות בעלי עיצורים גרוניים הגורמים לשינויים בניקוד או בהגיית המילה (תשלום דגש והנמכת תנועה)	X
• דרכי היווצרות השורשים המרובעים, השורשים התנייניים והשורשים גזורי השם	X
• תיקוני הגייה: הבחנה בין מילה שהגייתה משובשת ובין מילה שהגייתה תקנית, כמפורט בחוזר המפמ"ר	X
• דיוקי הגייה בהקשר: בחירה בין שתי צורות תקינות בהקשר נתון כגון נוֹצָרוֹת / נוֹצְרוֹת, כַּנֵּס / הִכְנֵס	X
• הבחנה בין צורני גזירה לצורני נטייה	X

(1) כמצוין בחוזר המפמ"ר: נבחנים לא יידרשו לציין את שמות הגזרות או למיין פעלים ושמות על פי גזרות.

(2) קביעת דרך התצורה של שם תהיה על פי צורת היחיד שלו.

(3) בבחינה עשויים להיכלל פעלים ושמות מן הגזרות שהושמטו, הנוטים על דרך השלמים.

המשך בעמוד הבא

הנושאים שייכללו בחומר הלימודים לבחינה מסומנים ב־ √ .

הנושאים ש<u>לא</u> ייכללו בחומר הלימודים לבחינה מסומנים ב־ X .

לשון: תחביר	
• זיהוי חלקי הדיבור: שם עצם, שם תואר, פועל (כולל שם פועל); צורות הבינוני	√
• סיווג משפטים מכל הסוגים: פשוט, מורכב, איחוי (מאוחה)	√
• משפט בעל חלקים כוללים	√
• זיהוי תפקידיהם התחביריים של מילים וצירופים במשפט: נושא, נשוא (פועלי, שמני, מורחב, מודלי, דמוי פועל יש־אין), האוגד לסוגיו, מושא (ללא הבחנה בין סוגי מושאים), תיאור (ללא הבחנה בין סוגי תיאורים), לוואי, תמורה, הסגר; יש לעמוד על תפקידיהם התקשורתיים, הרטוריים והפרגמטיים של חלקי המשפט שלעיל.	√
• זיהוי ותחימה מדויקת של איברים ופסוקיות. במשפט המורכב יידרש זיהוי הפסוקיות האלה: נושא, נשוא, לוואי, מושא, תיאור. יש להבחין בין פסוקיות התיאור האלה: מקום, זמן, סיבה, תכלית, אופן, מצב, תנאי וויתור; המשפטים המורכבים עשויים לכלול כמה פסוקיות וכן פסוקיות מורכבות.	√
• זיהוי, המרה והשלמה של הַקְשרים הלוגיים ומילות הקישור המבטאות אותם – במשפט, בחלקים כוללים ומאוחים וביחידות שיח; הקשרים הלוגיים: ריבוי והוספה, זמן, סיבה ותוצאה, תכלית, השוואה ועימות, ניגוד, ויתור, תנאי, צמצום וברירה	√
• המרות משפטים ומבנים תחביריים שונים ועמידה על הבדלי התפקוד של המשפטים	√
• פירוק משפטים לכמה משפטים עצמאיים והרכבת משפטים ליחידות שיח	√
• מבנים תחביריים להדגשת הרעיון או דברי המוען: שינוי סדר המילים במשפט ומבנים תחביריים כגון לא/אין... אלא/כי אם...	√
• פיסוק תקין: נקודה, סימן שאלה, פסיק, נקודתיים, מירכאות	√
• דרכי המסירה וביטוין התחבירי: פסוקית בדיבור ישיר, פסוקית בדיבור עקיף, הסגר	√
• מבנים תחביריים להבעת מודליות: נשוא מודלי, משפטי ציווי, נשוא מורחב	√
• זיהוי פנייה וקריאה	X
• זיהוי, ניתוח והמרה של משפטים בעלי מבנה מיוחד: משפט בעל חלק ייחוד ומשפט בעל נושא סתמי[4]	X
• ניתוח משפטים מורכבים בעלי פסוקית מאוחה או משפטים מאוחים בעלי איברים מורכבים	X
• הפסוקית המצומצמת: זיהוי, תחימה, תפקידיה התחביריים והרטוריים והמרתה[4]	X
• זיהוי מבנים דו־משמעיים מבחינה תחבירית, ניתוחם והמרתם במבנים חד־משמעיים, לרבות כתיבת הסברים במונחים לשוניים או יצירת הֶקשר להבהרת הדו־משמעות	X
• תקינות: זיהוי מבנים משובשים ותיקונם, לרבות הסבר השיבוש או בחירה במבנה התקין וכתיבת הסבר	X
• המרת משפטים ממבנה פעיל במשפטים במבנה סביל ולהפך	X

(4) לא יינזקו נבחנים אשר בשאלות ההמרה ינסחו משפטים מהחומר שלא נכלל בבחינה, כגון משפטי ייחוד, משפטים בעלי נושא סתמי או משפטים בעלי פסוקית מצומצמת, בתנאי שמשפטים אלה ינוסחו באופן תקין ובהתאם לדרישות השאלה.

עברית: הבנה, הבעה ולשון

סמל שאלון: 11271 לנבחנים בתוכנית מיזם הכתיבה

וסמל שאלון: 11261 לנבחנים בתוכנית סמסטר ראשון בתיכון

המיקוד לשאלונים אלה זהה למיקוד של פרקי הלשון בשאלון 11281 (ראו לעיל).

עברית: הבנה, הבעה ולשון

שאלונים מותאמים

סמל שאלון: 11231 לנבחנים בתוכנית מיזם הכתיבה

וסמל שאלון: 11291 לנבחנים בתוכנית סמסטר ראשון בתיכון

המיקוד לשאלונים אלה זהה למיקוד של פרקי הלשון בשאלון 11241 מותאם (ראו לעיל).

עברית: הבנה, הבעה ולשון

סמל שאלון: 11282

לשאלון זה אין מיקוד. מבנה הבחינה ומפרט התכנים – בחוזר המפמ"ר לשנה"ל תשפ"ז.

עברית: הבנה, הבעה ולשון

<u>לכבדי שמיעה ולחירשים</u>

סמל שאלון: 11281

הנושאים שייכללו בחומר הלימודים לבחינה מסומנים ב־ √ .

הנושאים ש<u>לא</u> ייכללו בחומר הלימודים לבחינה מסומנים ב־ X .

<u>שימו לב</u>: יש לקרוא בעיון את חוזר המפמ"ר לשנה"ל תשפ"ז.

הבנת הנקרא והבעה בכתב

<u>סוגי הטקסטים</u>	
• מאמרים עיוניים במבנים לוגיים־רטוריים שונים, כגון תיאור תופעה והצגת רעיון על היבטיו	√
• מאמרי עמדה ושכנוע	√
• טקסטים בלתי רציפים, כגון דיאגרמות, טבלאות ותרשימים	√
• טקסטים שימושיים	√
• ערכים אנציקלופדיים וויקיפדיים	X
• טקסטים בלתי מילוליים כגון קריקטורות	X
<u>ממדי הבנת הנקרא</u> ייתכנו שאלות בכל ממדי ההבנה: איתור מידע, הבנה (פרשנות והיסק) והערכה ביקורתית ורפלקציה כמפורט ב**חוזר המפמ"ר לשנה"ל תשפ"ז**. בכמה משאלות ההבנה ייבדקו גם היבטים של ניסוח, מבע ותקינות.	
<u>כתיבה</u>	
• כתיבה הממזגת בין שני טקסטים למטרת סקירה בהתאם לרכיבי התוכן במטלה	√
• כתיבת עמדה אישית מנומקת בהיקף מצומצם בזיקה לטקסטים	X

המשך בעמוד הבא

הנושאים שייכללו בחומר הלימודים לבחינה מסומנים ב־ √ .

הנושאים שלא יכללו בחומר הלימודים לבחינה מסומנים ב־ X .

לשון: תקינות בשם המספר

• שימוש תקני בשם המספר: בצורה ובהתאם. הסוג: המספר המונה (לרבות תאריכים), המספר הסודר, המספר הסתמי	√

לשון: מערכת הצורות

• זיהוי חלקי הדיבור: שם עצם, שם תואר, פועל (כולל שם פועל)	√
• ניתוח, יצירה והטיה של פעלים לפי שורש, בניין, גוף, זמן או דרך בגזרות האלה: שלמים (לרבות מרובעים), פ"נ, פ"י/ו, ל"י, ל"א, ע"ו/י	√
• ניתוח, יצירה ומיון של שמות לפי שורש ומשקל בגזרות האלה: שלמים (לרבות מרובעים), פ"נ, פ"י/ו, ל"י, ל"א, ע"ו/י	√
• ניתוח, יצירה ומיון של שמות לפי דרכי התצורה האלה: שורש ומשקל, בסיס וצורן גזירה סופי, בסיס ובסיס (הלחם בסיסים והרכב בסיסים), ראשי תיבות (נוטריקון)	√
• הרחבת אוצר המילים באמצעות שאילה מלעז	√
• משמעויות המשקלים, לרבות שמות הפעולה ומשקלי הבינוני כפי שמפורטים בחוזר המפמ"ר לנבחני כו"ח	√
• משמעויות הצורנים הסופיים כפי שמפורטים בחוזר המפמ"ר לנבחני כו"ח	√
• ניתוח, יצירה והטיה של פעלים לפי שורש, בניין, גוף, זמן או דרך בגזרות האלה: פי"צ, פ"א	X
• ניתוח, יצירה ומיון של שמות בגזרת פי"צ	X
• משמעויות עיקריות וברורות של הבניינים: פעיל וסביל	X

לשון: תחביר

• זיהוי חלקי הדיבור: שם עצם, שם תואר, פועל (כולל שם פועל)	√
• סיווג משפטים מכל הסוגים: פשוט, מורכב, איחוי (מאוחה)	√
• משפט בעל חלקים כוללים	√
• זיהוי תפקידיהם התחביריים של מילים וצירופים: נושא; נשוא: פועלי, שמני (שם עצם ושם תואר) ומורחב; האוגד לסוגיו; מושא (ללא הבחנה בין סוגי מושאים); תיאור (ללא הבחנה בין סוגי תיאורים); לוואי; תמורה	√
• זיהוי ותחימה מדויקת של איברים ופסוקיות. במשפט המורכב יידרש זיהוי הפסוקיות האלה: לוואי, מושא, תיאור.	√
• זיהוי, המרה והשלמה של הַקְשרים והקַשרים הלוגיים במשפט, בחלקים כוללים ומאוחים וביחידות שיח; הקשרים הלוגיים: ריבוי והוספה, זמן, סיבה ותוצאה, תכלית, השוואה ועימות, ניגוד, ויתור, תנאי, צמצום וברירה	√
• המרות בין מבנים תחביריים, פירוק משפטים למשפטים עצמאיים והרכבת משפטים ליחידות שיח	√
• תקינות מבחינת פיסוק: נקודה	√
• הסגר	X
• דרכי מסירה: דיבור ישיר, דיבור עקיף, הסגר	X
• תקינות מבחינת פיסוק: פסיק, סימן שאלה, סימן קריאה, מירכאות, נקודתיים	X

עברית: הבנה, הבעה ולשון

לעולים חדשים

סמל שאלון: 11284

הנושאים שייכללו בחומר הלימודים לבחינה מסומנים ב־ √ .

הנושאים שלא ייכללו בחומר הלימודים לבחינה מסומנים ב־ X .

שימו לב: יש לקרוא בעיון את חוזר המפמ"ר לשנה"ל תשפ"ז.

הבנת הנקרא		
• **סוגי טקסטים:**		
טקסט עיוני־היצגי במבנים לוגיים־רטוריים שונים, כגון תיאור תופעה והצגת רעיון על היבטיו		√
טקסט טיעוני־שכנוע		√
טקסט מדריך ומפעיל		√
טקסטים בלתי רציפים, כגון טבלאות ותרשימים		√
טקסטים בלתי מילוליים, כגון איורים ותמונות		√
טקסטים זעירים, כגון דבקיות, מודעות ופרסומות		X
• **ממדי הבנת הנקרא** הוראת שפה באמצעות טקסטים תתמקד בפיתוח מיומנויות אוריניות בהבנת הנקרא ושאילת שאלות בממדי ההבנה השונים **כמצוין בחוזר המפמ"ר לשנה"ל תשפ"ז** וכן בהעשרת אוצר מילים מתוך הֶקשר.		
הבעה בכתב		
• כתיבה ממוגת של שני טקסטים מסוגים שונים **בהתאם לדרישות המטלה ולמטרותיה**		√
לשון		
צירופים	צירופי שם עצם ותואר: יידוע הצירוף, ריבוי הצירוף, התאמת שם התואר לשם העצם במין ובמספר	√
	צירוף סמיכות: יידוע הסמיכות, השינויים החלים בנסמך, ריבוי הסמיכות, פירוק הסמיכות	√
	צירוף סמיכות ושם תואר: יידוע, ריבוי והתאמת שם התואר לצירוף	√
המשפטים	הרכבה ויצירה של משפטים במבנים תחביריים שונים: פשוט, איחוי, מורכב, משפטים בעלי חלקים כוללים, משפטים בעלי נושא סתמי	√
	משפטים מודליים: שימוש במבנים מודליים המביעים עמדה, אזהרה, המלצה או הוראה. לדוגמה: צריך, אפשר, אסור, מותר, כדאי, חשוב, רצוי, מקובל + שם פועל	√
	הרכבת משפטים ליחידות השיח	√
	המרה בין מבנים שונים של משפטים תוך שמירה על המשמעות הלוגית של המשפט ושימוש תקין במילות קישור	√
	פירוק יחידות השיח למשפטים עצמאיים	X
	משפטי קיום ושייכות: יש / אין בזמנים השונים	X

המשך בעמוד הבא

הנושאים שייכללו בחומר הלימודים לבחינה מסומנים ב־ √ .

הנושאים ש<u>לא</u> ייכללו בחומר הלימודים לבחינה מסומנים ב־ X .

משפטי לוואי	**ש, אשר, ה"א** הזיקה ליצירת פסוקיות לוואי המרחיבות את שם העצם	√
משפטי תנאי	• **במקרה של, בלי, ללא** • **אם** – לתנאי קיים	√
	• **לו, אילו** – לתנאי בטל	X
משפטי סיבה ותוצאה	• בראש פסוקית: **כי, מפני ש, משום ש, מכיוון ש, מאחר ש, בגלל ש** • בין איברים: **לכן, לפיכך, על כן, בעקבות זאת** • לפני שם עצם: **בגלל** (ה־), **בשל, בעקבות, עקב, בזכות**	√
משפטי ויתור והסתייגות	• בראש פסוקית: **אף על פי ש, אף ש, גם אם, למרות ש** • בין איברים: **אף על פי כן, בכל זאת, עם זאת, למרות זאת, אבל, אך, אולם, אומנם... אבל...** • לפני שם עצם: **למרות** (ה־), **על אף** (ה־)	√
משפטי השוואה – דמיון, ניגוד	• בראש פסוקית: **כמו ש, כשם ש... כך** • בין איברים: **ואילו, לעומת זאת, בניגוד לכך, אך, אבל, אולם, לא... אלא** • לפני שם עצם: **כמו, בניגוד ל, בהשוואה ל, לעומת** (ה־)	√
משפטי תכלית	• בראש פסוקית: **כדי ש** • בין איברים: **לשם כך, למען** • לפני שם פועל: **כדי, בשביל** • לפני שם עצם: **למען, לשם, בשביל** (ה־)	√
משפטי הוספה והדגשה	**ו, גם, נוסף על כך, זאת ועוד, יתר על כן, יתרה מזו, לא רק... אלא גם...**	X
משפטי זמן	• בראש פסוקית: **כש, כאשר, לפני ש, אחרי ש, לאחר ש, בזמן ש** • בין איברים: **קודם (לכן), לפני כן, אחר כך, לאחר מכן** • לפני שם עצם: **לפני, אחרי, לאחר, בזמן, בעת** • הכרת מילות הזמן המתייחסות לנקודת זמן ממוקדת ונלמדות כפריטים לקסיקליים: **היום, מחר, לעיתים, עתה, מעולם, לעולם, קודם לכן וכדומה**	√
משפטי תוכן	• משפטי תוכן הפותחים ב: **ש, כי** או **מילת שאלה** יש לעמוד על ההבחנה בין מילת השעבוד "כי" המציינת **סיבה** לבין מילת השעבוד הפותחת **פסוקית תוכן**. • פסוקית נושא שבראשה מילות השעבוד **מה ש, מי ש**	√
דיבור ישיר ודיבור עקיף	• זיהוי ופיסוק משפטים בדיבור ישיר ובדיבור עקיף • המרה מדיבור ישיר לעקיף ולהפך יש לתת את הדעת על תפקידם הפונקציונלי כחלק מדרכי מסירת הדיבור	X
תקינות תחבירית	• התאמת הפועל לעושה הפעולה (לשם או לצירוף) • התאמת כינוי הגוף לשם, לדוגמה: קירות הכיתה הם בצבע לבן. • שימוש תקין ונטייה תקנית של אותיות היחס ומילות היחס, כגון **אצל, אל, אֶת, בשביל, בלעדי, בין, לפני, עם, כלפי** • זיהוי מבנים תחביריים (צירוף או משפט) משובשים ותיקונם (לרבות הסבר)	√
מילות היחס	• נטייה ושיבוץ של מילות היחס בהקשר (בהינתן מחסן מילות יחס או בלעדיו) • שימוש במילות היחס המתאימות בהצטרפותן לפועל ולשם, כגון **קינא ב / ל, אחראי ל / על, בחר ב / את, לבקר את / אצל**	√

המשך בעמוד הבא

הנושאים שייכללו בחומר הלימודים לבחינה מסומנים ב־ √ .

הנושאים שלא יכללו בחומר הלימודים לבחינה מסומנים ב־ X .

מערכת הצורות		
הפועל והשם	השורשים יהיו מגזרות השלמים ומן הגזרות העלולות (נחים וחסרים).	√
	לא יהיו פעלים ושמות מגזרות החסרים (פ"נ–פי"צ) ופ"א.	X
	יינתנו פעלים ושמות בגזרות פ"נ–פי"צ ופ"א הנוטים על דרך השלמים.	√
	התלמידים לא יידרשו לזיהוי ולניתוח השורש, הבניין או המשקל של הפעלים והשמות. • הטיה, שיבוץ ובנייה של פעלים ושמות, לרבות שמות פעולה, על פי שם פועל נתון והתאמתם להקשר הערה: שם הפועל שבסוגריים מכוון למשפחת מילים מאותו השורש, והוא אינו מחייב בהכרח הבניה במשפט (2). • המרה של פעלים לשמות, לרבות שמות פעולה, ולהפך בהקשר טקסטואלי • ניתוח, מיון ויצירה של שמות לפי דרכי התצורה: שורש ומשקל, בסיס וצורן סופי	√
	• הכרת משמעויות המשקלים האלה:	
	מִקְטָל, מִקְטָלָה, קַטָל, קַטָּלֶת, קִטָּלוֹן, מַקְטֵל, מַקְטֵלָה, קַטְלָן	√
	• הכרת משמעויות הצורנים הסופיים האלה:	
	־ָן, ־ִי, ־ִית, ־וֹן, ־ַאי	√
	־ִיָּה, ־וּת	X
	• תקינות בצורות פועל ושם	X
	הכרת צורות הבינוני המציינות בעלי מקצוע	X
שם המספר	שימוש תקין בשם המספר: הנטייה וההתאם	√
	כללי שם המספר המונה	√
	כללי שם המספר הסודר	X
	המספר החלקי	X

עברית: הבנה, הבעה ולשון
לעולים חדשים
סמל שאלון: 11274

הנושאים שייכללו בחומר הלימודים לבחינה מסומנים ב־ √ .

הנושאים ש<u>לא</u> ייכללו בחומר הלימודים לבחינה מסומנים ב־ X .

<u>שימו לב</u>: יש לקרוא בעיון את חוזר המפמ"ר לשנה"ל תשפ"ז.

הבנת הנקרא		
• **סוגי טקסטים:**		
טקסט מידעי (רציף ושאינו רציף)		√
טקסט עיוני־היצגי במבנים לוגיים־רטוריים שונים, כגון תיאור תופעה והצגת רעיון על היבטיו		√
טקסט טיעוני־שכנוע		√
טקסט מדריך ומפעיל		√
טקסטים בלתי רציפים, כגון טבלאות ותרשימים		√
מכתב למטרות שונות		X
דף הדרכה או עלון		X
• **ממדי הבנת הנקרא** הוראת שפה באמצעות טקסטים תתמקד בפיתוח מיומנויות אוריינויות בהבנת הנקרא ושאילת שאלות בממדי ההבנה השונים **כמצוין בחוזר המפמ"ר לשנה"ל תשפ"ז** וכן בהעשרת אוצר מילים מתוך הֶקשר.		
הבעה בכתב		
• כתיבת מאמר או כתבה קצרים בהיקף של כ־150 מילים		√
לשון		
שם העצם ושם התואר	מינו של שם העצם, לרבות מילים שכיחות בלא סממן חיצוני של המין, כגון אבן, עיר, יום	√
	ריבוי שמות העצם, לרבות צורות ריבוי החורגות מן המערכת	√
	יידוע השם	√
	צירופי שם עצם ותואר: יידוע הצירוף, ריבוי הצירוף, התאם במין ובמספר	√
	צירופי סמיכות: יידוע הצירוף	√
	המרת הכינוי החבור בכינוי פרוד ולהפך	√
הפועל	• הפיכת שם פועל לפועל נטוי בתוך משפט • התאם במין ובמספר בין הפועל לשם במשפט	√
מילות היחס	נטיית מילות היחס:	
	ב, את, ל, מן, אצל, על יד, בשביל, בין, על, מעל, אחרי, מאחורי, לפני	√
	התאמת מילות היחס ואותיות היחס המוצרכות לפועל	X

המשך בעמוד הבא

הנושאים שייכללו בחומר הלימודים לבחינה מסומנים ב־ √ .

הנושאים ש<u>לא</u> ייכללו בחומר הלימודים לבחינה מסומנים ב־ X .

תחביר	שימוש במילות קישור מתאימות לבניית משפטים בקשרים לוגיים שונים:	
	• משפטי סיבה ותוצאה	√
	• משפטי ניגוד והשוואה	√
	• משפטי זמן	√
	• משפטי תכלית	√
שם המספר	• הבחנה בין זכר לנקבה במספר המונה במספרים 1–100 בלבד (כולל צורות סמיכות, כגון שלושת הנערים)	√
	• המספר הסודר	X
	• שימוש נכון בתאריכים ובמספר הסתמי	X